

Kako in ali sploh je mogoče omejevati vsebino na spletnih straneh

Bolje nestrpnost na internetu kot bomba v mestu

Matjaž Hanžek: "Upam, da bo policija našla ne le avtorje zapisov, temveč tudi lastnike spletne strani" - Mišo Alkalaj pravi, da je to nemogoče, pa tudi če bi jih našli, ukrepati ni mogoče

Skrbniki internetnih strani bi morali pozorneje bdeti nad vsebino svojih spletnih strani zaradi vse več nestrpnih izjav in razpihovanja sovraštva na internetu, je pred dnevi opozoril varuh človekovih pravic Matjaž Hanžek.

Dodal je, da to ne bi bila cenzura, ampak spoštovanje zakonov, ki prepovedujejo rasno in versko nestrpnost. Mišo Alkalaj, vodja centra za mrežno infrastrukturo na Inštitutu Jožefa Stefana, se z varuhom ne strinja. "Nesmiselno je prepovedovati kakršno koli vsebino, ki je za določene ljudi, skrajneže tudi ventil za sproščanje. Bolje je, da nekdo na internetnem forumu zapiše, kako je treba vse zamorce in žide pobiti, kot pa da podstavi bombo pod federalno zgradbo v Oklahoma cityju," pravi Alkalaj.

Nesmiselnost omejevanja svobode govora na internetu Alkalaj vidi tudi v tem, da lahko spletno stran, ki jo prepovedo na strežnih straneh neke države, preprosto preselijo na strežnike v drugo državo in je tako ponovno dosegljiva uporabnikom. Kot primer Alkalaj navaja leto 1996, ko so nemške oblasti prepovedale nadaljnje internetno objavlanje priročnika za sabotiranje železnic, ki ga je na svojem spletu objavil eden od nemških časopisov. "Tvorci besedila so se preselili na nizozemski strežnik, nemška kriminalistična policija je vsem nemškim ponudnikom internetnih strani zaukazala blokado dostopa do spletne strani, na kateri je bil objavljen priročnik. Vendar tudi s tem niso onemogočili objave priročnika na kar sto drugih strežnikih. Če bi Nemci-

Barbara Reya

Mišo Alkalaj

ja ljudem res želela onemogočiti dostop do spleta, bi se morala država izolirati," pravi Alkalaj, ki omenja tudi primer zloglasnega primera udba.net. Tudi takrat Slovenija objave strežnika na Tajskem, kjer je bil seznam podatkov o domnevem sodelovanju slovenskih politikov z nekdanjo Službo državne varnosti naložen na splet, ni uspela preprečiti.

Da je nemogoče kakor koli blokirati objavo različnih stališč na spletnih straneh, je prepričan tudi pisatelj in računalnikar Miha Mazzini. "Informacij na internetu je toliko, da jim preprosto ni mogoče slediti. Vendar bi morali skrbniki internetnih strani bdeti nad objavljeno vsebino."

Mazzini pravi, da o cenzuri na spletnih straneh ni mogoče govoriti, "kajti če vam podjetje, v katerem ste zaposleni, med delovnim časom onemogoči dostop do pornografskih spletnih strani, ne moremo govoriti o cenzuri. Seveda imajo cenzuro

Robert Balen

Matjaž Hanžek

na Kitajskem, kjer prebivalec kar četrtina svetovnega spleta ni dosegljiva; predvsem strani s pedofilske vsebine, spolnimi storitvami in za izražanje političnih stališč."

Če skrbnik spletne strani ne skrbi za ustrezno vsebino na lastnih spletnih straneh, je - po prepričanju Mazzinija - prijava na policijo edini način omejevanja nestrpnih vsebin. Medtem ko Alkalaj trdi, da je v pravnem pogledu nesmiselno početi nekaj, kar ne bo imelo posledic. Tako naj bi bilo po prepričanju Alkalaja tudi v primeru spletne strani www.nemejebat.com, na katero je opozoril varuh in s katero se, zaradi suma razpihovanja sovraštva in pozivanja k pobijanju, že ukvarja policija, ki raziskuje, kdo naj bi bili avtorji zapisov na spletni strani. Alkalajev argument, da bo primer brez epiloga, je: "Spletna stran ni na slovenskem strežniku, zato naša policija nima nobenih pristojnosti. Identiteto osebe, ki je neko spo-

Janko Rath

Miha Mazzini

ročilo zapisala, pa je, če sama tako želi, nemogoče odkriti."

Tudi sami smo pobrskali po internetu in ugotovili, da je spletna stran naložena na strežniku s sedežem v Arizoni in da avtorju spletnega strani omogoča anonimnost. Hanžek nasprotno upa, da bo policija razkrila ne le avtorje zapisov, temveč tudi lastnike spletnih strani.

Pri Večer, kjer vsakodnevno objavljamo stališča bralcev naše spletne strani, deluje tako imenovana strojna cenzura. "Sproti izdelujemo slovarček neprimernih besed, ki jih program avtomatsko izbriše. Včasih pa nas na kakšen neprimeren komentar opozorijo tudi bralci," pravi skrbnik Večero-ve spletne strani Zvone Štor. Štor poudarja, da bi bilo koristno, če bi kdo izdelal slovarček takih neprimernih besed, ki bi ga uporabljali vsi slovenski mediji. Ker so te besede povečini hudo nespodobne, jih ne povzemamo. **Urška Mlinarič**

Bolje internet kot bomba

Mišo Alkalaj, vodja za mrežno infrastrukturo na Inštitutu Jožefa Stefana, o izjavi varuha človekovih pravic Matjaža Hanžka, da bi bilo treba skrbneje bdeti nad objavljanim vsebin na internetu: "Na internetu obstajajo rubrike, v katerih jasno piše, da izražajo ljudje na teh straneh svoje osebno mnenje, in to je lahko tudi zelo radikalno. Take ljudi inamo in ne vem, zakaj bi jim preprečevali, da izražajo takšno mnenje, kajti bolje je, da nekdo v forumih, pa čeprav se z njim ne strinjam, zapiše, da je treba vse žide in zamorce pobiti, kot pa da podstavi bombo pod federalno stavbo v Oklahoma Cityju. Takšnih zapisov na internetu sploh ne vidim kot nekaj, kar bi bilo blazno škodljivo. To je neki ventil, ki ljudem, ki so ekstremisti, omogoča, da izrazijo svoje misli." (um)